

Reperensiya Para sa Workbook sa Tigom nga Kinabuhi ug Ministeryo

PEBRERO 3-9

BAHANDI GIKAN SA PULONG SA DIYOS | GENESIS 12-14

“Usa ka Pakigsaad nga Makaapektar Nimo”

(Genesis 12:1, 2) Ug si Jehova miingon kang Abram: “Biya sa imong yuta ug sa imong mga paryente ug sa panimalay sa imong amahan, ug adto sa yuta nga akong ipakita kanimo. ² Himoon ka nako nga dakong nasod, ug panalanginan ti ka. Himoon nakong mainila ang imong ngalan, ug ikaw mahimong panalangin sa uban.

it-2 794-795 ¶7

Pakigsaad

Pakigsaad Uban Kang Abraham. Ang pakigsaad uban kang Abraham dayag nga miepekto sa dihang si Abram (Abraham) mitabok sa Euprates sa iyang pagpaingon sa Canaan. Ang pakigsaad sa Balaod gihimo 430 ka tuig sa ulahi. (Gal 3:17) Si Jehova namulong kang Abraham sa dihang siya nagpuyo didto sa Mesopotamia, sa Ur sa mga Caldeanhon, ug nagsugo kaniya sa pagpanaw ngadto sa usa ka yuta nga ipakita sa Diyos kaniya. (Buh 7:2, 3; Gen 11:31; 12:1-3) Ang Exodo 12:40, 41 (LXX) nagsugilon kanato nga sa kataposan sa 430 ka tuig nga pagpuyo sa Ehipto ug sa yuta sa Canaan, “niini mismong adlaw” ang Israel, nga naulipon sa Ehipto, migula. Ang adlaw nga sila giluwag gikan sa Ehipto maoy Nisan 14, 1513 W.K.P., ang petsa sa Paskuwa. (Ex 12:2, 6, 7) Kini mopatim-awng nagpaila nga si Abraham mitabok sa Suba sa Euprates sa iyang pagpaingon sa Canaan niadtong Nisan 14, 1943 W.K.P., ug dayag nga mao kini ang panahon nga miepekto ang Abrahamikong pakigsaad. Ang Diyos nagpakita pag-usab kang Abraham human nga siya mipanaw ngadto sa Canaan hangtod sa Sekem ug nagpatin-aw pa gayod sa saad, nga nag-ingon, “Sa imong

binhi akong ihatag kining yutaa,” sa ingon nagpakitag usa ka timaan sa kalangkitan niini nga pakigsaad sa saad didto sa Eden, ug nagbutyag nga ang “binhi” magkinabuhi ingon nga tawo, sa ato pa, magasubay diha sa usa ka tawha-nong kaliwat. (Gen 12:4-7) Ang ubang dugang pa nga mga pagpatin-aw ni Jehova gipamulong sa ulahi, sumala sa girekord sa Genesis 13:14-17; 15:18; 17:2-8, 19; 22:15-18.

(Genesis 12:3) Akong panalanginan kadtong manghinaot ug kaayohan kanimo, ug akong tunglohon kadtong magtunglo kanimo, ug ang tanang banay sa yuta seguradong mapanalanginan pinaagi kanimo.

w89 7/1 3 ¶4

Kon Nganong Angay Mong Mahibaloan ang Kamatuoran Mahitungod Kang Abraham

Kana usa ka makapahinganghang saad, ug nangunganan ni Abraham nga gisulti kini sa di mokubos duha ka okasyon. (Genesis 18:18; 22:18) Aron matuman kana, ang Diyos magbanhaw gani gikan sa mga patay sa mga hawas sa kabanayan nga nangapuo na. Ang kinabuhi sa maong mga binanhaw mahimong tinuod nga panalangin, sanglit ang kadaghanan nila mahibalik nganha sa usa ka yutan-ong kahimtang nga kaamgid sa Paraisong naglungtad niadtong giwala sa tawo. Human niana, sila pagatudloan kon sa unsang paagi sila makabaton sa panalangin sa kinabuhing walay kataposan. —Genesis 2:8, 9, 15-17; 3:17-23.

(Genesis 13:14-17) Human mobulag si Lot kang Abram, si Jehova miingon kang Abram: “Sa imong nahimutangan, palihog tan-aw sa amihanan ug habagatan, sa sidlakan ug kasadpan, ¹⁵ kay ang tanang yuta nga imong makita ihatag nako kanimo ug sa imong kaliwat ug panag-iyahon ninyo kini hangtod sa panahong walay tino. ¹⁶ Ug padaghanon nako

ang imong kaliwat sama sa abog sa yuta. Sama nga dili maihap ang abog sa yuta, ang imong kaliwat dili pod maihap. ¹⁷ Lakaw ug libota ang yuta, ang gitas-on ug gilapdon niini, kay ako ning ihatag nimo.”

it-1 290 ¶6

Balaod

Pinasukad sa susamang makasaysayanhong ebidensiya, ang pipila ka eskolar nagtuo nga, sa pagbalhin sa pagpanag-iyang sa yuta, ipakita ngadto sa pumapalit gikan sa bantaaw nga dapit ang yuta nga palitonon, ug ang tukmang mga utlanan gilatid. Sa dihang ang pumapalit moingon, “Akong nakita,” iyang gipakita ang legal nga pagdawat. Sa dihang misaad si Jehova kang Abraham nga siya makadawat sa yuta sa Canaan, si Abraham gisultihan una sa pagtan-aw sa upat ka direksiyon. Si Abraham wala moingon, “Akong nakita o natan-aw,” tingali tungod kay ang Diyos nag-ingon nga iyang ihatag ang Yutang Saad ngadto sa *binhi* ni Abraham sa ulahi. (Gen 13:14, 15) Si Moises, ingong legal nga hawas sa Israel, gisultihan sa “pagtan-aw” sa yuta, ug kon husto ang panglantaw nga gihisgotan, kini magpaila sa legal nga pagbalhin sa yuta ngadto sa Israel, aron ila kining panag-iyahon ubos sa pagpangulo ni Josue. (Deu 3: 27, 28; 34:4; tagda usab ang tanyag ni Satanas ngadto kang Jesus sa Mat 4:8.) Ang laing aksiyon nga may susamang legal nga diwa mao: ang paglatas sa yuta o ang pagsulod niini aron kini panag-iyahon. (Gen 13:17; 28:13) Sa pipila ka karaang mga dokumento, ang gidaghanon sa mga kahoy nga anaa sa usa ka luna sa yuta gilista sa matag pagbaligya sa balay-ug-yuta. —Itandi ang Gen 23:17, 18.

Pagpangitag Espirituwal nga Bahandi

(Genesis 13:8, 9) Busa si Abram miingon kang Lot: “Palihog, dili ta mag-away, apil ang atong mga tig-atiman sa mga hayop, kay par-yente ta. ⁹ Makapili ka bisan asa nimo gustong mopuyo niining yutaa. Palihog, bulag nako.

Kon moadto ka sa wala, moadto ko sa tuo; apan kon moadto ka sa tuo, moadto ko sa wala.”

w16.05 5 ¶12

Husaya ang Kabingkilan sa Mahigugmaong Paagi

¹² Ang usa ka asoy sa Bibliya diin ang mga alagad sa Diyos malinawong naghusay sa isyu nga posibleng makapabahinbahin kanila mao kad-tong gihisgotan sa sinugdan nga naglangkit kang Abraham ug sa iyang pag-umangkong si Lot. Silang duha may mga kahayopan, ug ang mga magbalantay nag-away labot sa sibsibanan. Aron mahusay ang kabingkilan, gipapili ni Abraham si Lot kon asa kini gustong mopuyo. (Gen. 13:1, 2, 5-9) Pagkamaayong ehemplo! Gipangita ni Abraham ang kalinaw, dili ang iyang kaugalingong kaayohan. Naalkanse ba siya tungod sa iyang pagkamahinatagon? Wala gayod. Human sa maong panghitabo uban kang Lot, si Jehova nagsaad kang Abraham ug daghang panalangin. (Gen. 13:14-17) Dili gayod tugotan sa Diyos nga ang iyang mga alagad mag-antos hangtod sa hangtod tungod sa ilang pagsunod sa iyang mga prinsipyo ug paghusay sa kabingkilan sa mahigugmaong paagi.

(Genesis 14:18-20) Ug si Melquisedek nga hari sa Salem nagdalag tinapay ug bino; siya ang saserdote sa Labing Hataas nga Diyos. ¹⁹ Dayon iyang gipanalanginan siya ug miingon: “Hinaot panalanginan si Abram sa Labing Hataas nga Diyos, Ang Magbubuhat sa langit ug yuta; ²⁰ Ug dalayegon ang Labing Hataas nga Diyos, Nga nagtugyan sa imong mga kaaway sa imong mga kamot!” Unya gihatagan siya ni Abram ug ikapulo sa tanang butang.

(Hebreohanon 7:4-10) Importante gyod kaa-yo ning tawhana. Mao nga bisan si Abraham, ang ulo sa banay, naghatag ug ikapulo gikan sa kinamaayohang mga inilog sa gubat.

⁵ Tinuod, sumala sa Balaod, ang lalaking mga

anak ni Levi nga gitudlo ingong mga saserdote gisugo sa pagkolektag ikapulo gikan sa katawhan, nga mao, gikan sa ilang mga igsoon, bisan pag sila mga kaliwat ni Abraham. ⁶ Apan kining tawhana nga dili kaliwat ni Levi midawat ug ikapulo gikan kang Abraham ug nagpanalangin kaniya kinsa gisaaran sa Diyos. ⁷ Dili gayod malalis nga ang mas ubos gipanalanginan sa mas labaw. ⁸ Ang mga Levihanon nga nagdawat ug ikapulo maoy mga tawong mamatay, apan bahin sa usa nga sama kang Melquisedek nga nagdawat ug ikapulo, gipamatud-an sa Kasulatan nga siya buhi. ⁹ Ug ikaingon sab nga bisan si Levi, nga nagdawat ug ikapulo, nagbayad ug ikapulo pinaagi ni Abraham, ¹⁰ kay siya wala pa matawo ingong kaliwat ni Abraham nga iyang katigulangan dihang gisugat ni Melquisedek si Abraham.

it-2 1106 ¶5

Saserdote

Si Melquisedek nga hari sa Salem maoy usa ka talagsaong saserdote (*ko-hen*). Ang Bibliya wala magtala sa iyang kagikan, sa iyang pagkahimugso, o sa iyang kamatayon. Ang iyang pagkasaserdote maoy dili tungod sa panulondon, ug siya walay mga gisundan o mga manununod sa katungdanan. Gihuptan ni Melquisedek ang katungdanan ingong hari ug saserdote. Ang iyang pagkasaserdote mas labaw kay sa Levihanong pagkasaserdote, kay si Levi ikaingon nga nagbayad ug ikapulo kang Melquisedek, sanglit siya diha pa man sa mga balat-ang ni Abraham sa dihang si Abraham nagtanyag ug ikapulo ngadto kang Melquisedek ug si Melquisedek nagpanalangin kaniya. (Gen 14:18-20; Heb 7:4-10) Niining mga butanga si Melquisedek naglandong kang Jesu-Kristo, ang “saserdote hangtod sa kahangtoran sa paagi nga sama kang Melquisedek.”—Heb 7:17.

Pagbasa sa Bibliya

(Genesis 12:1-20) Ug si Jehova miingon kang Abram: “Biya sa imong yuta ug sa imong mga

paryente ug sa panimalay sa imong amahan, ug adto sa yuta nga akong ipakita kanimo. ² Himoon ka nako nga dakong nasod, ug panalanginan ti ka. Himoon nakong mainila ang imong ngalan, ug ikaw mahimong panalangin sa uban. ³ Akong panalanginan kadtong manghinaot ug kaayohan kanimo, ug akong tunglohon kadtong magtunglo kanimo, ug ang tanang banay sa yuta seguradong mapanalanginan pinaagi kanimo.” ⁴ Busa si Abram milakaw sumala sa gisugo ni Jehova kaniya, ug si Lot miuban niya. Si Abram 75 anyos pagbiya niya sa Haran. ⁵ Gidala ni Abram ang iyang asawa nga si Sarai ug ang iyang pag-umangkon nga si Lot, apil ang tanang katigayonan ug mga ulipon nga ilang napanag-iy sa Haran. Ug sila mipanaw paingon sa yuta sa Canaan. Pag-abot nila sa Canaan, ⁶ gilatas ni Abram ang yuta hangtod sa rehiyon sa Sekem, duol sa dagkong kahoy sa More. Niadtong panahona, mga Canaanhon ang namuyo sa yuta. ⁷ Dayon si Jehova nagpakita kang Abram ug miingon: “Ihatag nako kining yutaa sa imong kaliwat.” Busa naghimo siyag halaran nianang dapita, diin nagpakita si Jehova kaniya. ⁸ Sa ulahi, siya mibiya didto ug mibalhin sa kabukiran sa sidlakan sa Bethel ug nagtolda didto, diin ang Bethel naa sa kasadpan ug ang Ai naa sa sidlakan. Siya naghimog halaran didto para kang Jehova ug nagdayeg sa ngalan ni Jehova. ⁹ Human niini, ghipos ni Abram ang iyang mga tolda ug mipaingon sa Negeb, nga nagkampo sa lainlaing lugar paingon didto. ¹⁰ Apan nahitabo ang gutom sa Canaan mao nga si Abram miadto sa Ehipto aron mopuyo didto kadiyot, kay grabe ang gutom sa yuta. ¹¹ Sa hapit na siyang mosulod sa Ehipto, iyang giingnan si Sarai nga iyang asawa: “Palihog paminaw! Guwapa kaayo ka. ¹² Inigkakita sa mga Ehip-tohanon nimo, moingon gyod sila, ‘Iya ning asawa.’ Unya ila kong patyon, ug kuhaon ka nila. ¹³ Palihog ingna sila nga magsoon

ta, aron walay daotang mahitabo nako tungod nimo, ug maluwas ang akong kinabuhi.”¹⁴ Pagsulod ni Abram sa Ehipto, nakita sa mga Ehiptohanon nga guwapa kaayo ang babaye.¹⁵ Nakita sab siya sa mga prinsiphe sa Paraon, ug gisultihan nila ang Paraon kon unsa siya ka guwapa, mao nga gidala siya sa balay sa Paraon.¹⁶ Tungod kaniya, maayo kaayo ang pagtratar sa Paraon kang Abram. Gani si Abram gihatagan ug mga karnero, baka, mga asno ug asna, mga sulugoong lalaki ug babaye, ug mga kamelyo.¹⁷ Unya ang Paraon ug ang iyang panimalay gihampak ni Jehova ug grabeng mga sakit tungod kang Sarai nga asawa ni Abram.¹⁸ Busa gipatawag sa Paraon si Abram ug giingnan: “Unsa kining imong gibuhay kanako? Nganong wala man ko nimo tug-ani nga asawa nimo siya?”¹⁹ Nganong miingon man ka nga magsoon mo? Hapit na hinuon nako siya pangasaw-a. Nia imong asawa. Kuhaa siya ug lakaw!”²⁰ Busa gisugo sa Paraon ang iyang mga alagad nga ubanan pagawas sa Ehipto si Abram, ang iyang asawa, ug ang tanan nga iyaha.

PEBRERO 10-16

BAHANDI GIKAN SA PULONG SA DIYOS | GENESIS 15-17

“Nganong Giilisan ni Jehova ang Ngalan ni Abram ug ni Sarai?”

(Genesis 17:1) Sa nag-edad si Abram ug 99, si Jehova nagpakita kaniya ug miingon: “Ako ang Diyos nga Labing Gamhanan. Pagkinabuhon uyon sa akong kabubut-on ug pamatud-i ang imong kaugalingon nga walay ikasaway.

it-2 1123-1124

Sayop, Pagpangitag-sayop

Sa laing bahin, sagad sayop ang mga paagi ug mga buhat sa tawo. Ang sala ug sayop mao ang panulondon nga napanunod sa tanang tawo gikan kang Adan. (Rom 5:12; Sal 51:5)

Apan si Jehova, nga walay-ikasaway, “nahibalo pag-ayo sa atong pagkaumol, nga nahinumdom nga kita abog,” ug siya maluluy-on. (Sal 103: 13, 14) Iyang giisip ang matimuman, masinug-tanong si Noe ingong “walay-ikasaway taliwala sa iyang mga katalirongan.” (Gen 6:9) Gisugo niya si Abraham, “Lakaw sa akong atubangan ug pamatud-i ang imong kaugalingon nga walay-ikasaway.” (Gen 17:1) Bisan tuod nga kining mga tawhana maoy dili-hingpit ug namatay, sila giisip ingong walay-ikasaway ni Jehova, kinsa “nagatan-aw sa kasingkasing.” (1Sa 16:7; itandi ang 2Ha 20:3; 2Cr 16:9.) Iyang gisugo ang Israel: “Pamatud-i ang imong kaugalingon nga walay-ikasaway kang Jehova nga imong Diyos.” (Deu 18:13; 2Sa 22:24) Iyang gitagana ang iyang walay-ikasaway nga Anak (Heb 7:26) ingong halad lukat, ug pinasukad niini iyang matawag kadtong nagpasundayag ug pagtuo ug pagkamasinugtanon nga “matarong,” o walay-ikasaway, samtang sa samang higayon padayong naghupot sa iyang posisyon ingong ang matarong ug walay-ikasaway nga Maghuhukom.—Rom 3:25, 26; tan-awa ang INTEGRIDAD; PAGKAHINGPIT, KAHINGPITAN.

(Genesis 17:3-5) Niini si Abram mihapa, ug ang Diyos miingon: ⁴ “Duna koy pakigsaad kanimo, ug ikaw mahimo gayong amahan sa daghang nasod. ⁵ Ang imong ngalan dili na Abram; ang imong ngalan mahimo nang Abraham, kay himoon ka nako nga amahan sa daghang nasod.

it-1 37 ¶4

Abraham

Milabay ang panahon. Sila karon mga napulo na ka tuig sa Canaan, apan si Sara nagpabiling apuli. Busa iyang gisugyot ingong kapuli ang iyang Ehiptohanong sulugoong babaye nga si Agar aron makabaton siyag anak pinaagi kaniya. Miuyon si Abraham. Ug busa niadtong 1932 W.K.P., sa dihang si Abraham nagpanuigon ug 86, si Ismael natawo. (Gen 16:3, 15, 16) Milabay ang dugang pang panahon. Sa 1919 W.K.P.,

sa dihang si Abraham nagpanuigon ug 99, ingong ilhanan o kalig-onan sa pagpamatuod sa linaing relasyon tungod sa pakigsaad tali kaniya ug kang Abraham, si Jehova nagsugo nga ang tanang lalaki sa panimalay ni Abraham pagatulihan. Sa samang panahon giilisdan ni Jehova ug Abraham ang iyang ngalan nga Abram, “tungod kay ako maghimo kanimong usa ka amahan sa panon sa mga nasod.” (Gen 17:5, 9-27; Rom 4:11) Wala madugay human niadto, tulo ka nagmateryalisar nga mga manulonda, nga giabiabi ni Abraham sa ngalan ni Jehova, nagsaad nga si Sara mismo manamkon ug manganak ug usa ka anak nga lalaki, oo, sa mosunod nga tuig! —Gen 18:1-15.

(Genesis 17:15, 16) Dayon ang Diyos miingon kang Abraham: “Dili na nimo tawgong Sarai ang imong asawa, kay Sara nay iyang ngalan.”¹⁶ Panalanginan nako siya ug hatagan ka nakog anak nga lalaki pinaagi kaniya; panalanginan nako siya ug mahimo siyang mga nasod; ang mga hari sa katawhan maggikan kaniya.”

w09 2/1 13

Ngalan nga Dunay Kahulogan

Ang Diyos mismo nag-usab sa ngalan sa pipila ka tawo aron sa pagtagna sa usa ka butang. Pananglit, iyang giilisan ang ngalang Abram, nga nagkahulogang “Ang Amahan Maoy Binayaw,” ug gihimo kining Abraham, nga nagkahulogang “Amahan sa Daghan.” Natuman gayod kana tungod kay siya nahimong amahan sa daghang nasod. (Genesis 17:5, 6) Tagda usab ang ngalan sa asawa ni Abraham nga si Sarai, nga lagmit nagkahulogang “Malalison.” Nalipay gayod siya sa dihang giilisan sa Diyos ang iyang ngalan ug “Sara,” nga nagkahulogang “Prinsesa,” nga nagtumong sa iyang pagkahimong kaliwat sa umaabot nga mga hari.—Genesis 17:15, 16.

Pagpangitag Espirituwal nga Bahandi

(Genesis 15:13, 14) Unya ang Diyos miingon kang Abram: “Angay kang mahibalo nga ang

imong kaliwat mopuyo sa yuta nga dili ilaha, ug ang mga tawo didto mag-ulipon ug magpaantos kanila sulod sa 400 ka tuig.”¹⁴ Apan akong silotan ang nasod nga mag-ulipon kanila, ug human niana sila mogawas sa maong yuta nga magdalag daghang butang.

it-2 111

Kronolohiya

Gisultihan ni Jehova si Abram (Abraham): “Ikaw tinong mahibalo nga ang imong binhi mahimong langyawng pumoluyo sa usa ka yuta nga dili ilaha, ug sila magaalagad kanila, ug kini sila tinong magapaantos kanila sulod sa upat ka gatos ka tuig.” (Gen 15:13; tan-awa usab ang Buh 7:6, 7.) Kini gipahayag sa wala pa matawo ang gisaad nga manununod o “binhi,” si Isaac. Niadtong 1932 W.K.P. si Ismael natawo kang Abram pinaagi sa Ehiptohanon nga sulugoong babaye nga si Agar, ug niadtong 1918 W.K.P. natawo si Isaac. (Gen 16:16; 21:5) Sa pag-ihip paatras ug 400 ka tuig sukad sa Pagpanggula, nga nagtimaan sa kataposan sa ‘pagpaantos’ o pagsakit (Gen 15:14), kita moabot sa tuig 1913 W.K.P., ug nianang panahona si Isaac maoy mga lima ka tuig na ang pangedaron. Mopatim-aw nga si Isaac gilutas na nianang panahona ug, nahimo nang “langyawng pumoluyo” diha sa usa ka yuta nga dili iyaha, ug nianang panahona iyang nasinatian ang pagsugod sa gitagnang pagsakit pinaagi sa ‘pagbugalbugal’ ni Ismael kaniya, kay si Ismael niadtong higayona mga 19 anyos na ang panuigon. (Gen 21:8, 9) Bisan tuod ang pagbugalbugal ni Ismael sa manununod ni Abraham lagmit pagaisipon sa modernong panahon ingong dili ra hinungdanon, dili ingon niana ang panglantaw sa kapanahonan sa mga patriarka. Kini gipakita sa reaksiyon ni Sara ug sa pag-uyon sa Diyos sa pag-insistir ni Sara nga si Agar ug ang iyang anak nga lalaking si Ismael papahawaon. (Gen 21:10-13) Ang mismong kamatuoran nga kini nga panghitabo detalyadong gitala diha sa balaang rekord

nagpunting usab sa timaan sa pagsugod sa gitagnang 400-ka-tuig nga yugto sa pagsakit nga dili matapos hangtod sa panahon sa Pagpanggula.—Gal 4:29.

(Genesis 15:16) Apan ang ikaupat nga henerasyon sa imong kaliwatan mao nay mamalik dinhi, kay dili pa panahon nga silotan ang mga Amorihanon.”

it-2 717 ¶6

Pagpanggula

“Sa ikaupat nga kaliwatan.” Atong hinumdoman nga gisultihan ni Jehova si Abraham nga sa ikaupat nga kaliwatan ang iyang mga kaliwat mamalik sa Canaan. (Gen 15:16) Sa tibuok 430 ka tuig sukad sa panahong nagsugod ang Abrahamikong pakigsaad hangtod sa Pagpanggula dihay kapin sa upat ka kaliwatan, bisan pag tagdon ang gitas-on sa ilang kinabuhi sulod sa maong panahon sumala sa gipakita sa rekord. Apan 215 ka tuig lamang nga ang mga Israelinhon *didto sa Ehipto*. Ang ‘upat ka kaliwatan’ human sa ilang pagsulod sa Ehipto mahimong makalkulo niining paagiha, ginamit ang usa lamang ka tribo sa Israel, ang tribo ni Levi: (1) Levi, (2) Kohat, (3) Amram, ug (4) Moises.—Ex 6:16, 18, 20.

Pagbasa sa Bibliya

(Genesis 15:1-21) Human niini, si Jehova nakigsulti kang Abram pinaagig panan-awon: “Ayawg kahadlok, Abram. Panalipdan ka nako. Dako unya kaayo ang imong ganti.” ² Si Abram mitubag: “Soberanong Ginoong Jehova, unsay kapuslanan sa imong ihatag, nga wala man koy anak ug ang makapanunod sa tanan nakong katigayonan mao si Eliezer nga taga-Damasco?” ³ Si Abram midugang: “Wala ko nimo hatagig anak, ug ang akong manununod maoy sulugoon sa akong panimalay.” ⁴ Apan giingnan siya ni Jehova, “Dili siya ang imong manununod, kondili ang imo mismong anak.” ⁵ Unya gidala sa Diyos si Abram sa gawas

ug giingnan: “Palihog, tan-aw sa langit ug ipha ang mga bituon, kon imo kining maihap.” Dayon siya miingon: “Ang imong kaliwat mahimong ingon niana ka daghan.” ⁶ Ug siya nagpakitag pagtuo kang Jehova, ug tungod niana iyang giisip siya nga matarong. ⁷ Unya siya midugang: “Ako si Jehova, ang nagpagawas kanimo sa Ur sa mga Caldeanhon, aron ihatag kanimo kining yutaa aron imong mapanag-iya.” ⁸ Niini siya miingon: “Soberanong Ginoong Jehova, unsaon nako pagseguro nga ako ning mapanag-iya?” ⁹ Siya mitubag kang Abram: “Pagkuhag usa ka dumaga nga baka nga tulo ka tuig ang kagulangan, usa ka bayeng kanding nga tulo ka tuig ang kagulangan, usa ka laking karnero nga tulo ka tuig ang kagulangan, usa ka tukmo, ug usa ka piso nga salampati.” ¹⁰ Busa gikuha niya kining tanan ug gipikas ang mga lawas niini. Dayon iyang gilinya sa tuo ang pikas nga bahin niini ug sa wala ang pikas nga bahin, apan wala niya pikasa ang mga langgam. ¹¹ Ug ang mga langgam nga mandadagit nanugpa sa mga patayng hayop, apan gipang-abog kini ni Abram. ¹² Sa hapit nang mosalop ang adlaw, si Abram hinanok nga natulog, ug siya nagdamgo ug makahahadlok nga kangitngit. ¹³ Unya ang Diyos miingon kang Abram: “Angay kang mahibalo nga ang imong kaliwat mopuyo sa yuta nga dili ilaha, ug ang mga tawo didto mag-ulipon ug magpaantos kanila sulod sa 400 ka tuig. ¹⁴ Apan akong silotan ang nasod nga mag-ulipon kanila, ug human niana sila mogawas sa maong yuta nga magdalag daghang butang. ¹⁵ Bahin kanimo, makapahimulos kag taas nga kinabuhi ug mamatay nga malinawon ug ilubong. ¹⁶ Apan ang ikaupat nga henerasyon sa imong kaliwatan mao nay mamalik dinhi, kay dili pa panahon nga silotan ang mga Amorihanon.” ¹⁷ Dihang misalop ang adlaw ug mingitngit na pag-ayo, mitungha ang nag-aso nga hudno, ug may miagi nga

nagkalayong sulo taliwala sa pinikas nga mga hayop. ¹⁸ Nianang adlaw si Jehova mihimog pakigsaad kang Abram, nga nag-ingon: “Sa imong kaliwat nako ihatag kining yutaa, gikan sa suba sa Ehipto hangtod sa dakong suba, ang suba sa Euprates: ¹⁹ ang yuta sa mga Kenihanon, Kenizihanon, Kadmonihanon, ²⁰ Hitihanon, Perizihanon, Repaim, ²¹ Amorihanon, Canaanhon, Girgasihanon, ug Jebusihanon.”

PEBRERO 17-23

BAHANDI GIKAN SA PULONG SA DIYOS | GENESIS 18-19

“‘Ang Maghuhukom sa Tibuok Yuta’ Naglaglag sa Sodoma ug Gomora”

(Genesis 18:23-25) Unya si Abraham miduol ug miingon: “Laglagon ba gyod nimo ang matarong uban sa daotan? ²⁴ Pananglit dunay 50 ka tawong matarong sa siyudad, laglagon ba nimo ang mga tawo didto? Dili ba nimo pasayloon ang siyudad tungod sa 50 ka matarong nga naa niini? ²⁵ Seguradong dili nimo laglagon ang tawong matarong uban sa daotan, nga daw parehas rag dangatan ang tawong matarong ug daotan! Dili gyod nimo kana himoon. Mobuhat ba ug dili matarong ang Maghuhukom sa tibuok yuta?”

w17.04 18 ¶1

“Ang Maghuhukom sa Tibuok Yuta” Kanunayng Mobuhat ug Matarong

“DILI ba mobuhat ang Maghuhukom sa tibuok yuta sa kon unsay matarong?” (Gen. 18:25) Pinaagi nianang pangutanaha, gipahayag ni Abraham ang iyang pagsalig nga ipakita ni Jehova ang Iyang hingpit nga hustisya labot sa Sodoma ug Gomora. Kombinsido si Abraham nga si Jehova dili gyod mohimog inhustisya pinaagi “sa pagpatay sa tawong matarong uban sa usa nga daotan.” Para kang Abraham, “halayo ra” kanang mahitabo. Mga 400 ka tuig sa ulahi, si Jehova miingon bahin sa iyang kaugalingon:

“Ang Bato, hingpit ang iyang kalihokan, kay ang tanan niyang dalan hustisya. Usa ka Diyos sa pagkamatinumanon, nga kaniya walay inhustisya; matarong ug matul-id siya.”—Deut. 31:19; 32:4.

(Genesis 18:32) Sa kataposan siya miingon: “Palihog, Jehova, ayawg panginit sa kasuko, apan tugoti ko sa pagsulti sa makausa na lang: Pananglit 10 lang ang makit-an didto.” Siya mitubag: “Dili nako kini laglagon tungod sa 10.”

w18.08 30 ¶4

Pagpailob—Paglahutay nga May Katuyoan

Siyempre, si Jehova ang kinamaayohang ehemplo sa pagpailob. (2 Ped. 3:15) Dunay daghang asoy sa Bibliya diin si Jehova nagpakitag dakong pailob. (Neh. 9:30; Isa. 30:18) Pananglitan, unsay reaksiyon ni Jehova dihang nangutana si Abraham bahin sa Iyang desisyon nga laglagon ang Sodoma? Una, wala mosagbat si Jehova samtang nagsulti si Abraham. Hinunoo, mapailobong namati si Jehova sa matag pangutana ug gikabalak-an ni Abraham. Dayon, gipakita ni Jehova nga siya naminaw dihang iyang gisultig balik ang gikabalak-an ni Abraham ug gipasaligan kini nga dili Niya laglagon ang Sodoma bisan pag 10 lang ka tawong matarong ang anaa sa maong siyudad. (Gen. 18:22-33) Maayo gyod na nga ehemplo sa mapailobong pagpaminaw ug dili pagkasuko!

(Genesis 19:24, 25) Unya si Jehova nagpaulan ug asupre ug kalayo sa Sodoma ug Gomora—gikan kini sa langit, gikan kang Jehova. ²⁵ Busa iyang gilaglag ang maong mga siyudad, ang tibuok distrito, apil ang tanang molupyo ug mga tanom niini.

w10 11/15 25 ¶12

Si Jehova Mao ang Atong Soberanong Ginoo!

¹² Makaseguro kita nga si Jehova hapit nang molihok aron sa pagpakita sa iyang pagkasoberano. Dili niya tugotan nga magpadayon ang pagkadaotan hangtod sa hangtod, ug nahibalo

kita nga nagkinabuhi na kita sa kataposang mga adlaw. Si Jehova milihok batok sa mga daotan panahon sa Lunop. Iyang gilaglag ang Sodoma ug Gomora ug si Paraon ug ang iyang kasundalohan. Si Sisera ug ang iyang kasundalohan ug si Senakerib ug ang iyang Asiryanhong mga kasundalohan wala makadaog batok sa Labing Hataas. (Gen. 7:1, 23; 19:24, 25; Ex. 14:30, 31; Maghu. 4:15, 16; 2 Hari 19:35, 36) Busa makasalig kita nga si Jehova dili motugot nga pakaulawan ang iyang ngalan ug dagmalan ang iyang mga Saksi hangtod sa hangtod. Dugang pa, atong makita karon ang ebidensiya sa ilhanan sa presensiya ni Jesus ug sa konklusyon niining daotang sistema sa mga butang.—Mat. 24:3.

Pagpangitag Espirituwal nga Bahandi

(Genesis 18:1) Human niadto, si Jehova nagpakita kaniya taliwala sa dagkong kahoy sa Mamre samtang naglingkod siya sa entrada sa tolda sa udtong tutok.

(Genesis 18:22) Unya ang mga lalaki mibiya didto ug mipaingon sa Sodoma, apan si Jehova nagpabilin uban kang Abraham.

w88 5/15 23 ¶5-6

May Nakakita ba sa Diyos?

Karon posible nang masabtan nganong nakigsulti si Abraham sa nagmateryalisar nga manulonda nga tigpamaba sa Diyos sama nga daw siya nakigsulti kang Jehova mismo. Sanglit gisulti man sa manulonda ang mismong butang nga maoy gustong isulti sa Diyos kang Abraham ug didto personal nga naghawas Kaniya, ang rekord sa Bibliya nakaingon “si Jehova nagpakita kaniya.”—Genesis 18:1.

Hinumdomi nga ang manulonda nga tigpamaba sa Diyos makahatod sa iyang mga mensahe sama nga makahatod ang telepono o radyo sa atong mga pulong ngadto sa laing tawo. Busa, masabtan kon nganong si Abraham, Moises, Manoa, ug ang uban nakahimo sa pagpakigsulti sa nagmateryalisar nga manulonda sama ra nga

sila nakigsulti sa Diyos. Samtang kining maong mga tawo nakakita sa mga manulonda ug sa himaya ni Jehova nga gipabanaag nila, sila dili gayod makahimo sa pagkakita sa Diyos. Busa, wala kini magkasumpaki sa pulong ni apostol Juan: “Wala pa gayoy tawo nga nakakita sa Diyos.” (Juan 1:18) Ang nakita niining mga tawhana mao ang mga hawas nga mga manulonda ug dili ang Diyos mismo.

(Genesis 19:26) Apan ang asawa ni Lot, nga diha sa iyang luyo, milingi ug nahimong estatuwa nga asin.

w19.06 20 ¶3

Tabangi ang Uban nga Makasagubang sa Stress

³ Si Lot nakahimog dili maayong desisyon dihang mipili siya sa pagpuyo kauban sa imoral kaayong mga tawo sa Sodoma. **(Basaha ang 2 Pedro 2:7, 8.)** Dato ang maong lugar, pero si Lot nakasinatig daghang kalisdanan tungod sa iyang pagbalhin didto. (Gen. 13:8-13; 14:12) Dayag nga gusto kaayo sa iyang asawa ang maong siyudad o ang pipila ka tawo didto mao nga misupak siya kang Jehova. Nawad-an siya sa iyang kinabuhi dihang ang Diyos nagpaulan ug kalayo ug asupre sa maong lugar. Hunahunaa sab ang duha ka anak ni Lot. Minyoonon sila sa mga lalaki nga namatay sa Sodoma. Si Lot nawad-an sa iyang balay, kabtangan, ug ang pinakasakit sa tanan, sa iyang asawa. (Gen. 19:12-14, 17, 26) Niining makapa-stress kaayo nga kahimtang, nawad-an bag pailob si Jehova kang Lot? Wala.

Pagbasa sa Bibliya

(Genesis 18:1-19) Human niadto, si Jehova nagpakita kaniya taliwala sa dagkong kahoy sa Mamre samtang naglingkod siya sa entrada sa tolda sa udtong tutok. ² Paglantaw niya sa unahan, nakakita siyag tulo ka lalaki nga nagtindog. Busa siya midagan sa pagsugat kanila ug miyukbo sa yuta. ³ Unya siya miingon: “Jehova, kon imo kong giuyonan, palihog ayawg

sayloi ang imong sulugoon. ⁴ Palihog tugoti ko sa pagkuhag diyutayng tubig aron mahugasan ang inyong mga tiil, ug pahulay mo ilalom sa kahoy. ⁵ Kay miagi man mo dinhi sa inyong sulugoon, magkuha kog tinapay aron mapalagsik mo. Unya makapadayon na mo sa inyong lakaw.” Niini sila miingon: “Sige, buhata ang imong gisulti.” ⁶ Busa si Abraham midali pag-adto sa tolda ngadto kang Sara ug miingon: “Pagdali! Pagmasa ug tulo ka takos nga pinong harina ug paghimog dagkong tinapay.” ⁷ Unya si Abraham midagan ngadto sa panon sa kahayopan ug nagpilig usa ka himsog nga toreya baka. Gihatag niya kini sa iyang tig-alagad, ug gidali kini paghikay. ⁸ Dayon nagkuha siyag mantekilya ug gatas, ug gikuha niya ang toreya baka nga iyang gipahikay ug gidalit kini kanila. Unya siya nagtindog duol kanila ilalom sa kahoy samtang nangaon sila. ⁹ Sila miingon kaniya: “Asa ang imong asawa nga si Sara?” Siya mitubag: “Naa sulod sa tolda.” ¹⁰ Usa kanila miingon: “Ako mobalik gayod kanimo sunod tuig sa samang panahon, ug ang imong asawa nga si Sara manganak ug batang lalaki.” Karon si Sara namati diha sa entrada sa tolda, sa luyo sa lalaki. ¹¹ Tigulang na si Abraham ug Sara. Si Sara lapas na sa edad nga makaanak. ¹² Busa si Sara mikatawa sa iyang kaugalingon, nga nag-ingon: “Karon nga lawos na ko ug tigulang na ang akong ginoo, makabaton pa ba ko niini nga kalipay?” ¹³ Unya si Jehova miingon kang Abraham: “Nganong mikatawa man si Sara ug miingon, ‘Manganak pa ba diay ko nga tigulang na man ko?’” ¹⁴ Duna bay imposible kang Jehova? Mobalik ko nimo sunod tuig sa gitakdang panahon, ug si Sara manganak ug batang lalaki.” ¹⁵ Apan si Sara milimod ug miingon: “Wala man ko mokatawa!” kay siya nahadlok man. Niini siya miingon: “Dili! Mikatawa ka.” ¹⁶ Sa ulahi ang mga lalaki nanglakaw ug gihatod sila ni Abraham sa unahan. Dayon ang mga lalaki mitan-aw sa Sodoma. ¹⁷ Si Je-

hova miingon: “Itago ba nako kang Abraham ang akong buhaton?” ¹⁸ Si Abraham mahimo gayong dako ug gamhanang nasod, ug ang tanang nasod sa yuta mapanalanginan pinaagi kaniya. ¹⁹ Kay nakaila ko niya ug makasalig ko nga ipasubay niya sa iyang mga anak ug sa tanan niyang kaliwat ang dalan ni Jehova pinaagi sa pagbuhat kon unsay matarong ug makiangayon, aron tumanon ni Jehova ang iyang saad kang Abraham.”

PEBRERO 24–MARSO 1

BAHANDI GIKAN SA PULONG SA DIYOS | GENESIS 20-21

“Si Jehova Kanunayng Nagtuman sa Iyang mga Saad”

(Genesis 21:1-3) Gihinumdoman ni Jehova si Sara sumala sa iyang giingon, ug gitu-man ni Jehova ang iyang saad kang Sara. ² Busa si Sara namabdos ug nanganak ug batang lalaki dihang tigulang na si Abraham, sa gitakdang panahon nga gisaad sa Diyos kaniya. ³ Ginganlan ni Abraham ang iyang anak ug Isaac, nga gipanganak ni Sara kaniya.

wp17.5 14-15

Gitawag Siya sa Diyos ug “Prinsesa”

Ang pagkatawa ba ni Sara nagpakita nga kulang siyag pagtuo? Wala. Ang Bibliya nag-ingon nga “tungod usab sa pagtuo” si Sara namabdos bisag tigulang na, kay “iyang giisip nga kasaligan [ang Diyos] nga misaad.” (Hebreohanon 11:11) Si Sara nakaila kang Jehova; siya nahibalo nga si Jehova motuman sa iyang mga saad. Kinsa kanato ang wala magkinahanglan ug ingon niana nga pagtuo? Busa, kinahanglang ilhon pa natog maayo ang Diyos. Kon mailhan nato siyag maayo, atong makita nga husto si Sara sa pagbaton ug ingon niana nga pagtuo. Si Jehova motuman gayod sa iyang mga saad, ug usahay iya kining tumanon sa paagi nga makapakurat o makapakatawa!

PAMATIA SIYA

Sa edad nga 90, miabot ra gyod ang panahon nga dugay nang gipangandoy ni Sara. Nanganak siyag batang lalaki para sa iyang minahal nga bana, nga nag-edad nag usa ka gatos ka tuig! Ginganlan ni Abraham ang bata ug Isaac, o “Pagkatawa,” sumala sa giingon sa Diyos. Atong mahanduraw si Sara nga gikapoy pero nindot kaayog pahiyom samtang miingon: ‘Ang Dios nagpakatawa kanako, ang tanan nga makadungog mahikatawa uban kanako.’ (Genesis 21:6, *Ang Biblia*) Kining milagrosong gasa nga gikan kang Jehova seguradong nakapalipay niya hangtod sa kataposang mga adlaw sa iyang kinabuhi. Apan kini nakahatag sab niya ug bug-at nga mga responsibilidad.

Dihang singko anyos na si Isaac, ang pamilya nagkombira isip selebrasyon sa pagkalutas sa bata. Pero may mga problema. Atong mabasa nga si Sara nakamatikod ug dili maayong kina-ya. Si Ismael, ang 19 anyos nga anak ni Agar, nagsigeg yagayaga sa batang si Isaac. Pero dili kini kay ordinaryong pagyagayaga lang. Si apostol Pablo giinspirar sa pagsulat nga ang gihimo ni Ismael maoy usa ka paglutos. Nakita ni Sara nga kining maong pagyagayaga makahatag ug kadaot sa iyang anak. Nahibalo si Sara nga si Isaac dili kay basta anak lang niya; si Isaac gihatagag dakong papel sa katuyoan ni Jehova. Busa prangka siyang nakig-estorya kang Abraham. Iyang gihangyo si Abraham sa pagpalayas kang Agar ug Ismael.—Genesis 21:8-10; Galacia 4:22, 23, 29.

Unsay reaksiyon ni Abraham? Ang Bibliya nag-ingon nga wala malipay si Abraham sa gisulti ni Sara bahin sa iyang anak nga si Ismael. Ingong amahan, dili niya makita ang problema kay naglabi ang iyang pagmahal kang Ismael. Pero nakita ni Jehova ang problema, busa siya nangilabot. Atong mabasa: “Unya ang Diyos miingon kang Abraham: ‘Ayaw tugoting ang bisan unsa nga gisulti kanunay ni Sara bahin sa bata ug bahin sa imong ulipon nga babaye mahimong dili makapahimuot kanimo. Pamati sa iyang ti-

ngog, tungod kay ang pagatawgon nga imong binhi maoy pinaagi kang Isaac.’” Gipasaligan ni Jehova si Abraham nga si Agar ug si Ismael pagatagan-an. Ang matinumanong si Abraham misunod.—Genesis 21:11-14.

(Genesis 21:5-7) Si Abraham nag-edad ug 100 dihang natawo ang iyang anak nga si Isaac. ⁶ Unya si Sara miingon: “Gipakatawa ko sa Diyos; ang tanang makadungog niini mokatawa uban kanako.” ⁷ Siya midugang: “Kinsa goy maghunahuna nga ang asawa ni Abraham nga si Sara magpasuso ug anak? Apan bisag tigulang na ko nanganak kog batang lalaki.”

(Genesis 21:10-12) Busa siya miingon kang Abraham: “Palayasa kining ulipong babaye ug ang iyang anak, kay ang iyang anak dili mahimong manununod uban sa akong anak, si Isaac!” ¹¹ Apan wala malipay si Abraham sa gisulti ni Sara bahin sa iyang anak. ¹² Unya ang Diyos miingon kang Abraham: “Ayawg ka-guol sa gisulti ni Sara kanimo bahin sa imong anak ug sa imong ulipong babaye. Paminawa siya, kay ang kaliwat nga akong gisaad kanimo maggikan kang Isaac.

(Genesis 21:14) Busa si Abraham mibangon sayo sa buntag ug nagkuhag tinapay ug usa ka sudlanag tubig nga panit, ug gihatag kini kang Agar. Gibutang niya kini sa abaga ni Agar ug gipalakaw siya uban sa iyang anak. Busa siya milakaw ug naglatagaw sa kamingawan sa Beer-seba.

Pagpangitag Espirituwal nga Bahandi

(Genesis 20:12) Gawas pa, tinuod nako siya nga igsoon, pareho mig amahan apan dili mi parehog inahan, ug siya akong gipangasawa.

wp17.3 12, footnote

“Ikaw Usa ka Babayeng Matahom”

Si Abraham ug Sara magsoon sa amahan. Ang ilang amahan mao si Tera, pero dili sila parehas ug inahan. (Genesis 20:12) Bisag kana nga kaminyoon wala na tugoti karon, angayng

hinumdoman nga sa ilang panahon gitugotan pa kana. Ang mga tawo niadto duol pa sa kahingpitan nga nabatonan ni Adan ug Eva pero ilang nawala. Kay niadtong panahona himsog pa ang mga tawo, ang kaminyoon sa duol nga magparyente dili pa moresultag mga anak nga may depekto. Paglabayg mga 400 ka tuig, ang gitas-on sa kinabuhi sa tawo parehas na karon. Nianang panahona, ang Moisesnong Balaod nagdili sa seksuwal nga relasyon sa duol nga magparyente.—Levitico 18:6.

(Genesis 21:33) Human niana nagtanom siyag kahoyng tamarisko sa Beer-seba, ug didto gidayeg niya ang ngalan ni Jehova, ang Diyos nga walay kataposan.

w89 7/1 20 ¶9

Si Abraham—Usa ka Panig-ingnan sa Tanang Nagatinguha sa Pakighigala sa Diyos

⁹ Mibalos si Abram pinaagi sa laing buhat sa pagtuo. Sumala sa ginaingon sa asoy: “Gitukod niya didto ang usa ka halaran alang kang Jehova.” (Genesis 12:7) Lagmit, kadto nag-apil sa paghalad sa hayop nga halad, kay ang Hebreohanong pulong alang sa “halaran” nagkahulogang “dapit sa halad.” Sa ulahi, gisubli ni Abram kining mga buhat sa pagtuo sa ubang bahin sa yuta. Dugang pa, siya ‘misangpit sa ngalan ni Jehova.’ (Genesis 12:8; 13:18; 21:33) Ang Hebreohanong pamulong “pagsangpit sa ngalan” nagkahulogan usab “pagpahayag (pagwali) sa ngalan.” Ang panimalay ni Abram ingon man mga Canaanhon nakadungog nga siya maisogong nagpahayag sa ngalan sa iyang Diyos, si Jehova. (Genesis 14:22-24) Sa susama, ang tanan nga nagatinguha sa pakighigala sa Diyos karong adlaw kinahanglang mosangpit sa iyang ngalan diha sa pagtuo. Kana mag-apil sa pagpakig-ambit sa publikong pagwali, “nga kanunay magatanyag ngadto sa Diyos sa usa ka halad sa pagdayeg, nga mao, ang bunga sa mga ngabil nga nagahimog katilingbanong pagpahayag sa iyang ngalan.”—Hebreohanon 13:15; Roma 10:10.

Pagbasa sa Bibliya

(Genesis 20:1-18) Karon si Abraham mibalhin ug miadto sa yuta sa Negeb ug mipuyo taliwala sa Kades ug Sur. Samtang siya nagpuyo sa Gerar, ² pirme niyang ipailaila ang iyang asawa nga si Sara ingong iyang igsoon. Busa si Abimelek nga hari sa Gerar nagsugo nga kuhaon si Sara. ³ Pagkagabii, ang Diyos misulti kang Abimelek pinaagig damgo: “Mamatay ka tungod sa babaye nga imong gikuha, kay siya minyo ug iya sa laing lalaki.” ⁴ Hinuon, wala pa siya hilabti ni Abimelek. Busa miingon si Abimelek: “Jehova, imo bang patyon ang nasod nga inosente?” ⁵ Dili ba si Abraham mismo ang miingon nga igsoon niya si Sara, ug dili ba miingon sab si Sara nga igsoon niya si Abraham? Wala koy daotang intensiyon, ug wala ko mahibalo nga sayop diay ang akong gibuhat.” ⁶ Niana ang matuod nga Diyos miingon kaniya sa damgo: “Nahibalo ko nga wala kay daotang intensiyon, busa gipugngan ti ka aron dili ka makasala kanako. Mao nga wala ko motugot nga hilabtan nimo siya.” ⁷ Busa iuli ang asawa sa lalaki, kay propeta ang lalaki, ug siya mangamuyo alang kanimo ug magpabilin kang buhi. Apan kon dili nimo siya iuli, mamatay gyod ka, ikaw ug ang tanan nga imoha.” ⁸ Si Abimelek mibangon sayo sa buntag ug iyang gitawag ang tanan niyang alagad ug gisulti kining tanan kanila, ug silang tanan nahadlok pag-ayo. ⁹ Unya gitawag ni Abimelek si Abraham ug giingnan: “Unsa kining imong gibuhat kanamo? Unsay akong sala nimo nga nagdala man kag dakong katalagman kanako ug sa akong gingharian? Dili maayo ang imong gibuhat kanako.” ¹⁰ Si Abimelek miingon pa kang Abraham: “Nganong imo man kining gibuhat kanako?” ¹¹ Si Abraham mitubag: “Kay naghunahuna ko nga wala gayoy nahadlok sa Diyos niining dapita, ug patyon ko nila tungod sa akong asawa.” ¹² Gawas pa, tinuod nako siya nga igsoon, pareho mig amahan

apan dili mi parehog inahan, ug siya akong gipangasawa. ¹³ Busa dihang gipabiya ko sa Diyos sa panimalay sa akong amahan, ako siyang giingnan: ‘Ipakita kanako ang imong maunongong gugma niining paagiha: Bisag asa ta moadto, isulti nga imo kong igsoon.’”

¹⁴ Human niana si Abimelek nagkuhag mga karnero, baka, ug mga sulugoong lalaki ug babaye, ug iyang gihatag kini kang Abraham ug giuli kaniya ang iyang asawa nga si Sara. ¹⁵ Miingon sab si Abimelek: “Ania ang akong yuta. Puyo dinhi bisan asa nimo gusto.” ¹⁶ Kang Sara siya miingon: “Hatagan nakog 1,000 ka pirasong plata ang imong igsoong lalaki. Ilhanan kini para sa tanan nimong kauban ug sa tanang tawo nga wala kay gihimong daotan, ug mapahigawas ka sa kaulawan.” ¹⁷ Ug si Abraham nangamuyo sa matuod nga Diyos, ug giayo sa Diyos si Abimelek ug ang iyang asawa ug ang iyang mga ulipong babaye, ug sila nakapatungha nag mga anak; ¹⁸ kay gihi-mong baog ni Jehova ang tanang babaye sa panimalay ni Abimelek tungod kang Sara nga asawa ni Abraham.